

Bijbel geen bron voor exact scenario toekomst

VEENVOUDEN - Wie van de christelijke toekomstverwachting een exacte beschrijving wil geven, loopt onherroepelijk vast in de bonte wereld van de verkondigingstaal van de bijbel.

Dat zei ds. J.K.C. Kronenberg, christelijk gereformeerd predikant te Leeuwarden gisteravond in Veenwouden. Ds. Kronenberg sprak voor het district Friesland van de christelijke gereformeerde mannenverenigingen over de 'Tekenen der tijden'.

De Leeuwarder predikant vindt het onmogelijk om op grond van de bijbel een precieze toekomstverwachting te schetsen. Wie de toekomst exact wil duiden op grond van apocalyptische (onthul-

lende) bijbelgegevens, "vermengt eigen visie met het getuigenis van de Schrift". Ds. Kronenberg gaf met tal van voorbeelden aan dat er wel degelijk 'tekenen der tijden' zijn die het einde van de wereld aanduiden. Zo noemde hij de geboorte van de staat Israël na de Tweede Wereldoorlog, de nu vrijwel wereldomvattende verspreiding van het evangelie en de in hoeveelheid en omvang toenemende oorlogen. "Alle politieke inspanning is van wereldwijde omvang, zodat elke spanning op elk moment een nieuwe brandhaard kan doen ontstaan. Er is geen vrede meer". Verder noemde ds. Kronenberg de 'kille cijfers' over de verwoestende werking van bewapening en techniek, die in de Golfoorlog ten

overvloede zijn geïllustreerd. "De technische voorwaarden voor de verwoesting van onze beschaafde wereld zijn vervuld". Ook de 'verkilde liefde' waarover de bijbel spreekt, meent ds. Kronenberg terug te zien in het huidige 'ik-tijdperk'.

Deze 'tekenen der tijden' moeten door christenen echter niet in een sluitend toekomstscenario worden ingepast. Christenen dienen slechts vanuit het geloof naar de toekomst te kijken. Een geloof dat gegrondvest ligt in de opstanding van Christus. "Dat wij de voleinding van dit nieuwe begin verwachten, is dan geen slag in de lucht, geen illusie of droom, maar een geponde verwachting".

Friesch Dagblad, 1991

1. Waarom loop je onherroepelijk vast als je aan de hand van de Bijbel een exacte beschrijving van de toekomst wilt geven?
2. Hoe moeten we als christenen naar de toekomst kijken en waarin is de christelijke toekomstverwachting 'gegrondvest'?

Actualiteit

Het kalenderjaar 2003 begon met een forse oorlogsdreiging in het gebied van de Perzische Golf. In enkele weken tijds overspoelden Amerikaanse en Britse troepen Irak en brachten er het regiem van Saddam Hoessein ten val. Opvallend was het feit dat deze oorlog méér was dan een gewapend conflict tussen twee partijen. De tegen de 'macht van het kwaad' optrekkende geallieerde strijdmacht ontving steun van vele westerse landen. Niet alleen materieel: met bommenwerpers, tanks, schepen, Patriotraketten en Awacs-radarvliegtuigen. Ook de toezeggingen in miljarden dollars, ponden en euro's maakten duidelijk dat de oorlog in de Golf een gebeuren was waar héél de wereld bij betrokken is geraakt.

En Afrika, dat sterft van de honger? De westerse wereld is wel in staat een gigantisch leger uit te rusten en te verplaatsen naar de Golf - koste wat het kost. Maar eenzelfde operatie voor Afrika dat sterft van de honger ... het zit er financieel blijkbaar niet meer in. Ik vind dat op zijn minst: wrang, mens-onterend, misdadig!

En er is nog iets. Voor veel moslims is een oorlog in het Midden-Oosten ook een oorlog tegen Israël: een *heilige oorlog!* Niet alleen Irak, ook de staat Israël stond/staat opnieuw in het brandpunt van de belangstelling.

3   Waarom zou de staat Israël zo'n belangrijke 'rol' spelen in die christelijke toekomstverwachting?

Velen hielden hun hart vast. Betekent een nieuwe oorlog in het Midden-Oosten ook het begin van het einde van onze wereld? Staat daarmee de (weder-)komst van Jezus Christus voor de deur?

Tekenen der tijden

Er lijkt wel een 'ingebakken' behoefte bij sommigen christenen te bestaan 'om op Gods klok te kijken'. Het hoeft dan ook niet te verwonderen, dat er over de laatste dagen van de wereld veel is nagedacht en gediscussieerd. Trouwens, heeft Jezus Christus zélf ons niet geboden te letten op de "tekenen der tijden", de voortekenen die aan zijn (weder-)komst voorafgaan?

In het Nieuwe Testament komen we de aanduiding "tekenen der tijden" of "het teken" tegen in:

- Mattheüs 16 vers 3: "*Het aanzien van de lucht weet gij te onderscheiden, maar kunt gij het **de tekenen der tijden** niet?*"¹
- Mattheüs 24 vers 3: "*Wat is **het teken** van uw komst en van de voleinding der wereld?*"
- Marcus 13 vers 4: "*Zeg ons, wanneer zal dat geschieden en wat is **het teken**, wanneer al deze dingen in vervulling zullen gaan?*"
- Lucas 21 vers 7: "*Meester, wanneer zal dit dan geschieden? En wat is **het teken**, dat deze dingen zullen gebeuren?*"²

Wat zijn dan die tekenen die vooraf gaan aan de komst van Jezus Christus?

4   Ga in Mattheüs 24 na welke 'tekenen' Jezus noemt die vooraf zullen gaan aan Zijn komst.
5   Welke van deze 'tekenen' spreekt je het meeste aan?
6   Zouden de discipelen deze 'tekenen' herkend hebben in de tijd waarin zij leefden?

Mattheüs 24

Wanneer de Here Jezus deze woorden spreekt, is Hij op weg naar zijn einde. De schriftgeleerden en Farizeeën zoeken een manier om een einde aan zijn leven te maken. In een felle preek heeft Jezus hun zelfgenoegzaamheid aan de kaak gesteld. Zeven keer klinkt uit Jezus' mond: "*Wee u, schriftgeleerden en Farizeeën, gij huichelaars ...*"³ Dan keert Jezus hen de rug toe en vertrekt uit de tempel.

Wanneer Zijn discipelen Hem wijzen op de gebouwen van de tempel profeteert Jezus dat er van die gebouwen geen steen op de andere zal blijven: "*Voorwaar, Ik zeg u, er zal hier geen steen op de andere gelaten worden, die niet zal worden weggebroken.*" (vers 2)⁴

¹ Jezus verwijt hier de Farizeeën en Sadduceeën, dat ze de tekenen en wonderen die Hij doet, niet herkennen als tekenen van het koninkrijk van God.

² In de drie teksten die hiervoor genoemd worden gaat het om het teken van de ondergang van de tempel, van Jezus' komst en van de voleinding van de wereld.

³ Mattheüs 23 vers 13, 14, 15, (16), 23, 25, 27 en 29

⁴ In het jaar 70 wordt Jeruzalem - inclusief de gebouwen van de tempel - door de Romeinen met de grond gelijk gemaakt. Alleen de zgn. 'Klaagmuur' is van de tempelberg overgebleven. Op de puinhopen van de tempelberg werden later twee moskeeën gebouwd.

De discipelen willen natuurlijk graag weten wanneer dat zal gebeuren: "Zeg ons, wanneer zal dat geschieden, en wat is het teken van uw komst en van de voleinding der wereld?" (vers 3)

En dan noemt Jezus de 'tekenen' die aan Zijn komst vooraf zullen gaan.

Het gaat in Mattheüs 24 over wat wij "de laatste dingen" noemen.⁵ Sommige christenen zijn er van overtuigd dat hoe dichter we bij dit einde zullen komen hoe talrijker de rampen zullen zijn, die de wereld zullen treffen.⁶

Steeds vaker zullen we geconfronteerd worden met *oorlogen* en *geruchten van oorlogen*, *hongersnoden* en *aardbevingen*. Natuurlijk, die zijn er vanaf het begin van de wereld ook al geweest, maar in de 'laatste dagen van de wereld' zullen die rampen intensiever en omvangrijker zijn. De aantallen slachtoffers nemen toe. Ondanks de vooruitgang van wetenschap en techniek zal de mens deze rampen niet kunnen voorkomen.

De verkondiging van het evangelie

En enige tijd geleden las ik in de krant: "Met 2303 vertalingen is de Bijbel het meest vertaalde boek ter wereld."⁷ We kunnen - met onze moderne media - inmiddels 95% van de wereldbevolking bereiken met het evangelie. Via radio, televisie, internet en mobiele telefonie kunnen zelfs mensen in 'gesloten' gebieden worden bereikt. Jezus zegt: "En dit evangelie van het Koninkrijk zal in de gehele wereld gepredikt worden tot een getuigenis voor alle volken, en dan zal het einde gekomen zijn." (Mattheüs 24 vers 14)

- 7   Waarom zouden we rampen niet kunnen voorkomen?
- 8   Kunnen wij zelf er iets aan doen om de (weder-)komst van Jezus Christus te bespoedigen?
- 9   Reageer op de volgende stellingen:
      "Christenen lezen met andere 'ogen' hun krant dan niet-christenen!"
      "Christenen luisteren met andere 'oren' naar het nieuwsbulletin dan niet-christenen!"
      Ben je het eens / oneens? Beargumenteer je antwoord.

Beoordeling

Net als ik in de eerste schets al schreef⁸ lopen we ook hier het gevaar dat we aan de hand van de krantenkoppen en nieuwsbulletins een soort tijdschema zouden kunnen opstellen met betrekking tot de wederkomst van Jezus Christus. Zo van: eerst gebeurt er dit, dan dat, vervolgens dat en dan is het zover. Heeft Jezus zelf niet uitdrukkelijk gezegd dat de dag van Zijn (weder-)komst niet te berekenen valt?⁹

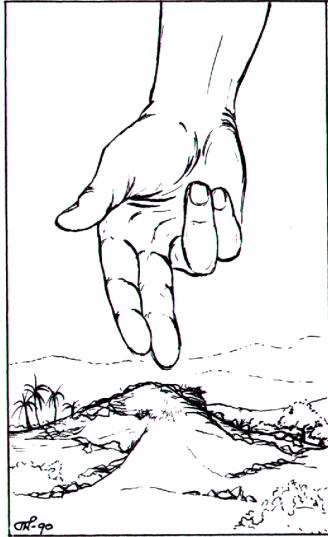
⁵ Met een moeilijk woord heet dat: eschatologie. Het eschaton is het einde. Ook op andere plaatsen in de Bijbel wordt er geprofeteerd over het einde.

⁶ B.v. prof. dr. H. Berkhof, *Christelijk geloof*, blz. 502

⁷ Nederlands Dagblad, 13 februari 2003

⁸ Het ging toen om de zgn. 'opname van de gemeente' en het eindtijdsce­nario van Tim LaHaye en Jerry B. Jenkins.

⁹ Mattheüs 24 vers 36-42

De komst van de Here

De door Jezus genoemde 'tekenen' hebben geen *tijdsaanduidende* functie, maar een *signaal*-functie. "Ze zijn niet bedoeld om ons aan het rekenen te zetten, maar willen ons wakker houden... Elke aardbeving, hongersnood, oorlog, enzovoort na Christus' hemelvaart zegt: Jezus komt!"¹⁰

Christelijke toekomstverwachting

Als we nadenken over de laatste dagen van de wereld dan doen we dat vanuit het christelijk geloof. Een geloof dat haar 'grond', haar houvast heeft in zijn opstanding uit de doden. Hij is "*de eersteling uit de doden*" (1 Korinthiërs 15 vers 20). Zijn opstanding staat garant voor onze opstanding op de dag dat Hij op aarde (terug-) komt. Daarom staan Jezus Christus en Zijn (weder-)komst in het centrum van onze toekomstverwachting. Toen Hij op aarde kwam, sprak Hij: "*Het Koninkrijk van God is nabij gekomen.*" (Marcus 1 vers 14). Dat Koninkrijk van God zal volledig openbaar worden als Hij (terug-)komt naar deze aarde. Dan zullen er geen oorlogen meer zijn, geen hongersnoden, aardbevingen of andere rampen. "*Hij, die deze dingen getuigt, zegt: Ja, Ik kom spoedig.*" (Openbaring 22 vers 20)

10	Waarom hebben de door Jezus genoemde 'tekenen' geen <i>tijdsaanduidende</i> functie?
11	Wat bedoelt Jezus eigenlijk als Hij het heeft over het Koninkrijk van God?
12	Wat bedoelen we als we bidden: " <i>Uw Koninkrijk kome</i> "?

---

¹⁰ Ds. M. R. van den Berg, *Wat staat ons te wachten?*, blz. 33 (1999)